

**ФОНД НА
ФОНДОВЕТЕ**
ФОНД МЕНИДЖЪР НА
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ
В БЪЛГАРИЯ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ИНОВАЦИИ
И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Инвестиционен подход на ФМФИБ по отношение на финансовите инструменти за дялово и квази-дялово инвестиране в обхвата на ОПИК

Резюме за информация
ДЕКЕМВРИ 2016

Уважаеми партньори,

Приложения инвестиционен подход е изготвен като отправна точка във връзка със стартирането на процеса по избор на финансови посредници за прилагането на дяловите и квазидялови инструменти в обхвата на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020.

Като следващи стъпки, „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД ще публикува индикативна техническа спецификация за съответните финансови инструменти като база за дискусии и проучване на пазара. Междувременно, заинтересованите страни биха могли да изпращат въпроси и коментари и преди стартирането на тази фаза на процеса.

С удоволствие очакваме да работим с вас.

С уважение,

Управителния съвет на ФМФИБ

Среда на изпълнение

- „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД („ФМФИБ“, „Ние“) е определен от Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 („ОПИК“, „Програмата“) да прилага финансовите инструменти в програмата
- Предоставения мандат на ФМФИБ, включва структурирането на четири финансови инструмента за дялови и квази-дялови инвестиции с общ бюджет в размер на 150 милиона евро

Нашата роля

- ФМФИБ има задачата да: (i) структурира финансовите инструменти под формата на инвестиционни фондове в съответствие с целите на ОПИК; (ii) избира финансови посредници с подходящ опит за управлението на фондовете; и (iii) осъществява мониторинг на фондовете и финансовите посредници

Проучване на пазара

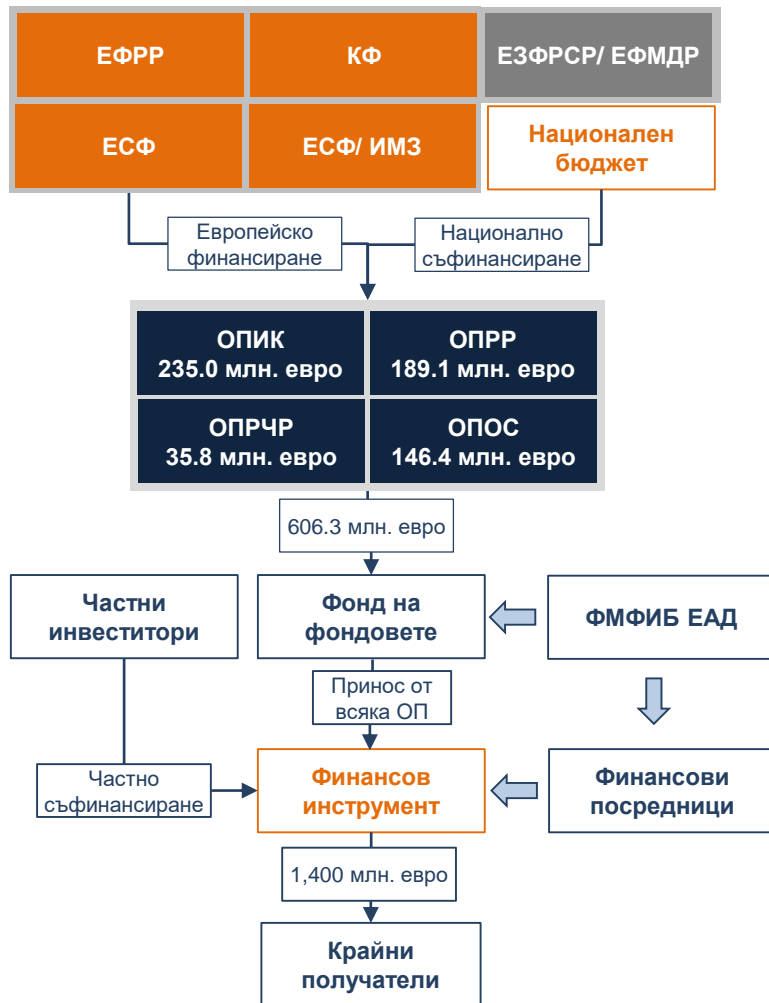
- С цел да се изпълни предоставения мандат по прозрачен и недискриминационен начин, както и съобразяването на структурата на инструментите с установените пазарни практики, ФМФИБ планира да проведе консултации с пазарните участници и други заинтересовани страни, като например фонд мениджъри, инвеститори, управляващи органи и други

Предназначение на настоящото представяне

- Целта на настоящото представяне („Документа“, „Инвестиционен подход“) е да изложи инвестиционния ни подход по отношение на дяловите и квази-дяловите инвестиции в обхвата на ОПИК.
- Като следващи стъпки, ФМФИБ ще публикува индикативна техническа спецификация по отношение на съответните финансови инструменти като база за дискусии и проучване на пазара.
- Междувременно, заинтересованите страни биха могли да изпращат своите въпроси и коментари и преди формалното стартиране на тази фаза на процеса

Структурата на Документа

- Настоящият Документ представя обобщение на:
 - Структура, възможности и процеси на ФМФИБ
 - Среда на изпълнение и стратегическа обосновка по отношение на финансовите инструменти
 - Избрани характеристики на пазара
 - Основни индикативни характеристики на финансовите инструменти
 - Индикативен план за протичане на цялостния процес до момента на набиране на капитал от страна на инвестиционните фондове

Среда на прилагане на финансовите инструменти

- Финансовите инструменти („ФИ“, инструментите“) заемат важна роля в постигането на целите и политиките на ЕС
- Инструментите подпомагат определени групи крайни получатели не с безвъзмездни средства, а посредством пазарно ориентирани механизми (например чрез предоставянето на заеми, гаранции, капиталови инвестиции и други), като същевременно се мобилизира допълнителен ресурс и експертиза от частния сектор
- Структурата на инструментите дава възможност за револвиране, т.е. за повторно използване на публичния ресурс за същите цели и политики
- Предвид предимствата на инструментите в сравнение с традиционната безвъзмездна помощ, дела в бюджета на Съюза насочен към тази форма нараства във времето

Стратегическа обосновка за формирането на ФНФ

- България взе стратегическо решение за прилагане на финансовите инструменти по оперативните програми чрез решение на национално ниво - Фонд на фондовете
- Към момента четири програми предоставят ресурс на ФНФ, който възлиза кумулативно на 606 милиона евро
- Очаква се инструментите да привлекат допълнителни средства от частния сектор, като при постигане на заложения лостов ефект, ФНФ би подкрепил българската икономика с ресурс от приблизително 1.4 милиарда евро
- Инвестициите чрез ФИ ще бъдат възложени на избрани с тръжна процедура финансови посредници, под координацията и мониторинга на ФМФИБ

Екип с експертиза, изградена в частния и публичния сектори

- Над 85 години общ опит в структурирането на фондове за частни инвестиции, корпоративните финанси, инвестиционно и търговско банкиране
- Над 30 години в оперативните програми и в прилагането на финансови инструменти във връзка с регионалното развитие, социалните политики и конкурентоспособността
- Корпоративните ни функции се изпълняват от опитни професионалисти с богат опит в управлението на инвестиционните и оперативни рискове, правните услуги и съответствието, финансите и маркетинга
- Специалистите в екипа на ФМФИБ са придобили професионалния си опит в организации като EBRD, Citi, KPMG, S&P Ratings, Allianz, Credit Agricole, BDB, BNP CIB, HSBC, SocGen, БНБ, Европейската комисия, Министерството на финансите, Управляващите органи на ОПРР, ОПИК и ОПРЧР
- Професионалистите на ФМФИБ притежават докторски и магистърски степени придобити във водещи международни институции, включително INSEAD, Harvard, LSE, Cass, Pantheon Assas, Paris Dauphine, AUBG, Salford, Osnabrück, TU и други.

ФМФИБ като управляващо дружество на ФНФ

- ФМФИБ е учредено през октомври 2015 г. и стартира дейността си в началото на 2016 г. Дружеството успешно завърши акредитационния процес на ИА „Одит на средствата от Европейския съюз“ през май 2016 г., с което формално премина в етапа на активни операции
- Корпоративната структура и операциите на ФМФИБ са формулирани със съдействието на Групата на Европейската инвестиционна банка, Европейската банка за възстановяване и развитие и Световна банка
- Дружеството се управлява от двустепенна структура, състояща се от Надзорен и Управителен съвети
- Надзорният ни съвет се състои от представители на управляващите органи на оперативните програми, които предоставят средства на Фонда на фондовете. Председателят на НС е определен от Министерство на финансите
- Управителният съвет на ФМФИБ включва четирима професионалиста с богат опит в банки за развитие, търговски банки, фондове за частно инвестиране, както и в публичния сектор
- ФМФИБ разполага със силен оперативен екип, организиран в три направления, както е илюстрирано на графиката в ляво

Регулаторна рамка

- Дейността на ФМФИБ е в съответствие с редица национални и европейски регулации, най-съществените от които са Регулация (ЕС) 1303/ 2013, ЗУСЕЦИФ, ЗОП и други

Стратегическа рамка за програмирането на ОПИК			
Национална стратегия за насърчване на МСП 2014-2020	Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2014-2020	Енергийната стратегия на РБ до 2020	Националната програма „Цифрова България“ 2015
Стратегията на ЕС за Дунавския регион в България	Стратегията за устойчиво развитие на туризма в България 2014-2030	Стратегията за електронното управление в България за периода 2014-2020 г.	Статистически данни, анализи, фокус групи, др. стратегически документи

ОПИК

Приоритетна ос 5: Техническа помощ (не финансира ФИ)

Приоритетна ос 1 Технологично Развитие & иновации	Приоритетна ос 2 Предприемачество & капацитет за растеж на МСП	Приоритетна ос 3 Енергийна & Ресурсна ефективност	Приоритетна ос 4 Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ
---	--	---	---

295 млн. евро

577 млн. евро

311 млн. евро

45 млн. евро

Бюджет по приоритетни оси

Разпределение на бюджета за БФП по оси

БФП	БФП	БФП	БФП
235 млн. евро	442 млн. евро	271 млн. евро	45 млн. евро

Разпределение на бюджета за ФИ по оси

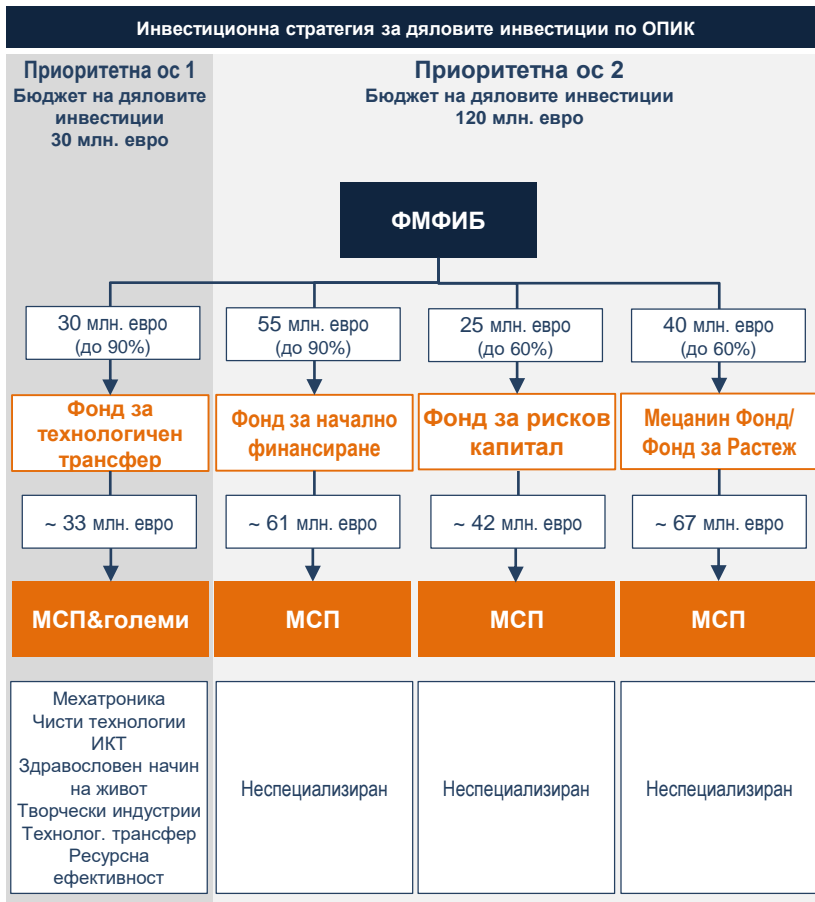
Гаранции 30 млн. евро	Дялови инвестиции 120 млн. евро	Гаранции 40 млн. евро
Дялови инвестиции 30 млн. евро	Микрофинансиране 15 млн. евро	

Инвестиционна
стратегия
на ОПИК

Предварителна оценка за ФИ по ОПИК

Цели и финансиране по ОПИК

- Програмата обхваща финансиране по ЕФРР и национално съфинансиране, в общ размер от приблизително 1.3 милиарда евро, разпределен в пет приоритетни оси
- Основните принципи, залегнали в ОПИК са съобразени със стратегическата рамка, която определя пътните карти на национално развитие в множество области
- В резултат, Програмата включва цели, насочени към икономически растеж, който: (1) се основава на знанието; (2) е екологично устойчив; и (3) е социално приобщаващ
- В контекста на тези цели, предвидените финансови инструменти следва да допринесат за:
 - засилване на НИРД, постигане на технологичен напредък, стимулиране на иновациите и прилагането на ИКТ;
 - повишаване на конкурентоспособността и експортния потенциал на МСП; и
 - преминаване към ниско-въглеродна икономика
- Предвидената подкрепа за допустими проекти и получатели обхваща безвъзмездно финансиране, дялови и дългови инвестиции и/или комбинация от тях
- Практическата реализация на ФИ по Програмата е очертана в инвестиционната стратегия, разработена от групата на ЕИБ, съдържаща основните характеристики на инструментите по ОПИК, вкл. по отношение на дялови и квази-дялови инвестиции

Дялови и квази-дялови инвестиции по ОПИК

- Обхвата на финансовите инструменти по ОПИК е определен след оценка на предходния опит и идентифицираните области на неефективност по отношение на финансовия сектор в България
- В тази връзка, Програмата предвижда 150 милиона евро за дялови и квази-дялови инвестиции
- Стратегията на ОПИК предвижда създаването на четири инвестиционни фонда, съсредоточени предимно в най-рисковите етапи на типичния инвестиционен процес
- ФМФИБ ще разработи и проведе състезателни процедури за избор на фонд мениджъри в инвестиционните фондове, в съответствие с Инвестиционната стратегия по ОПИК и в рамките на открит и прозрачен процес съобразен с установените пазарни практики
- В цялостния процес, ФМФИБ ще изпълнява стандартните функции на ограничено отговорен съдружник (Limited partner)
- Очаква се, инвестиционните фондове да привлекат частен финансов ресурс, под формата на участие на други ограничено отговорни съдружници в съответните фондове или чрез други механизми за ко-финансиране

Идентифициран годишен дефицит в търсенето на финансиране за сделки с дялово участие и рисков капитал VC/ PE, България

Източник: Предварителна оценка, ОПИК

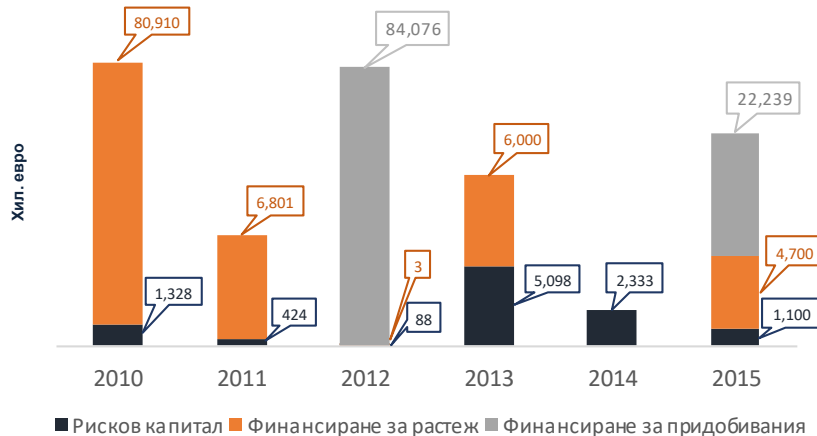
Предварителна оценка

- Индикативната структура на инструментите във връзка с Програмата е изведена в Предварителната оценка за прилагане на финансови инструменти по ОПИК, изготвена през 2014 г. от консорциум с водещи партньори „Елана Инвестмънт“ АД и „Ню Ай“ ООД
- Структурата и подхода за изготвянето на предварителната оценка се основава на стандартна и приложима за всички страни-членки методология

Идентифициран дефицит в предлагането на финансиране

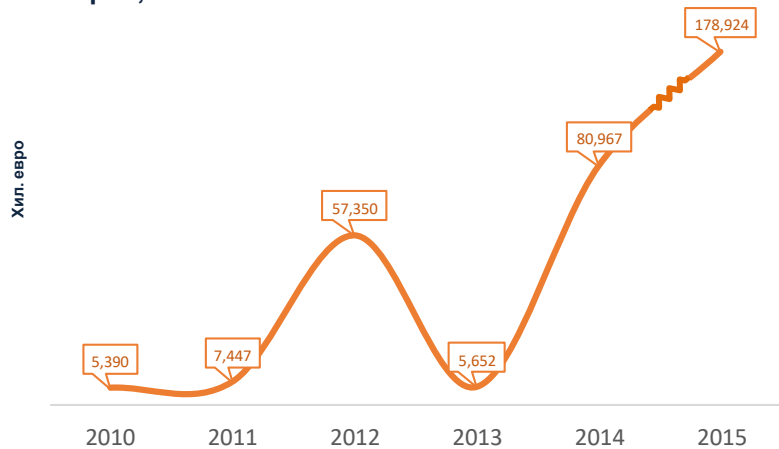
- Предварителната оценка изследва търсенето и предлагането на българския финансов пазар в контекста на целите на ОПИК
- Докладът представя заключението, че годишното търсене на финансиране с дялов капитал на местния пазар по целия инвестиционен спектър възлиза на приблизително 240.6 милиона евро, докато теоретичното кумулативно предлагане на годишна база е почти 83.5 милиона евро
- В тази връзка, идентифицирания дефицит на предлагането по отношение на финансиране с дялов капитал възлиза на 157.1 милиона евро на годишна база за целия пазар.

Инвестиционна активност, дялово/ рисково финансиране, България, 2010 - 2015

Източник: Предварителна оценка, ОПИК

Изход от инвестиции, дялово/ рисково финансиране, България, 2010 - 2015

Източник: Invest Europe

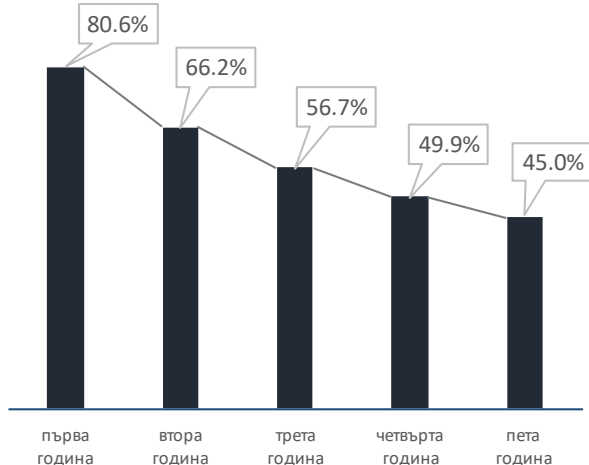
Динамика на сделките с дялово инвестиране

- Съгласно статистически данни от Invest Europe, пазарът на сделки, свързани с дялови инвестиции (PE/ VC) в България демонстрира волатилност през последните години, стимулирана от единични, големи по размер трансакции
- Обемите в инвестиционната дейност, както и на реализираните изходи от инвестиции показват значителни колебания на годишна база, повишавайки с това усещането за дефицит в предлагането в сектора през определени периоди

Роля на ФМФИБ

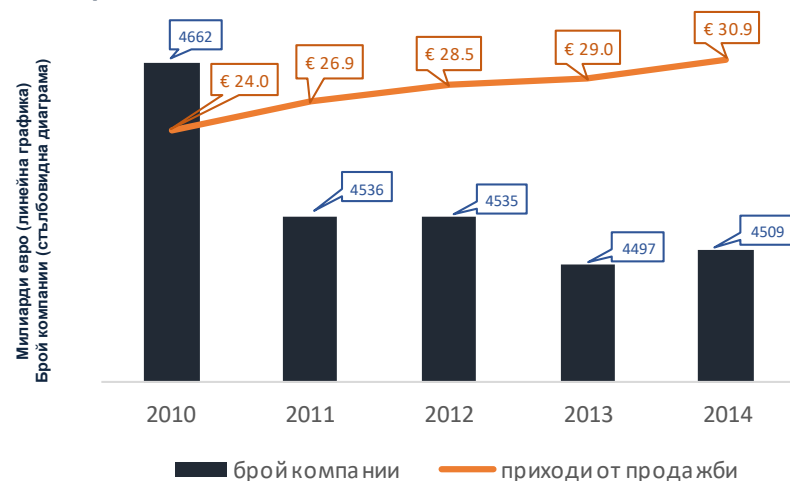
- Стратегията на ФМФИБ, в качеството му на дългосрочен инвеститор, предоставящ значителен финансов ресурс в рамките на инвестиционния спектър, би подкрепила „нормализирането“ на пазарните тенденции, като отговори на търсенето на потенциално високо-качествени инвестиционни възможности и в същото време предостави подходящ инструментариум в управлението на риска, поеман от частните инвеститори

Вероятност за продължаване на дейността при стартиращи предприятия, от първа до пета година след учредяване

Източник: НСИ и анализ на ФМФИБ

Брой средни предприятия и динамика на приходите им, България, 2010 - 2014

Източник: НСИ и анализ на ФМФИБ

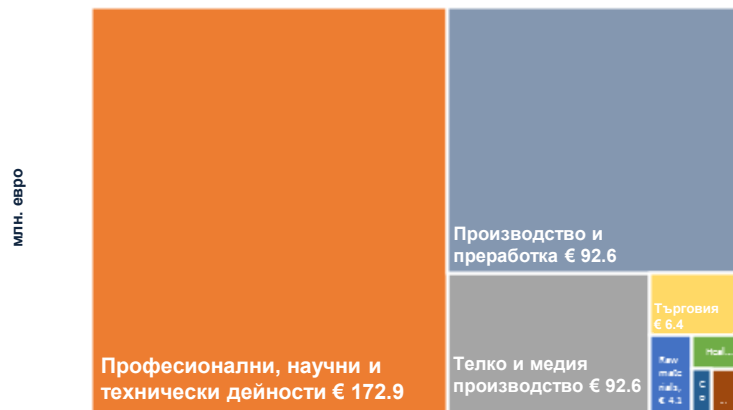
Финансиране на начален етап и за ускоряване

- Съгласно информация, предоставена от Националния статистически институт ("НСИ"), приблизително 40 хиляди нови компании са били учредени през 2014 г., което е ръст с 22% в сравнение с преди три години
- Затова инвеститорите в рисков капитал биха имали сравнително богат избор от възможности за инвестиции в новосъздадени предприятия
- В допълнение, процентът на оцелели новосъздадени предприятия на местния пазар по приблизителни преценки съвпада с международните тенденции (виж графиката отляво)

Финансиране с рисков капитал и тип „мецанин“

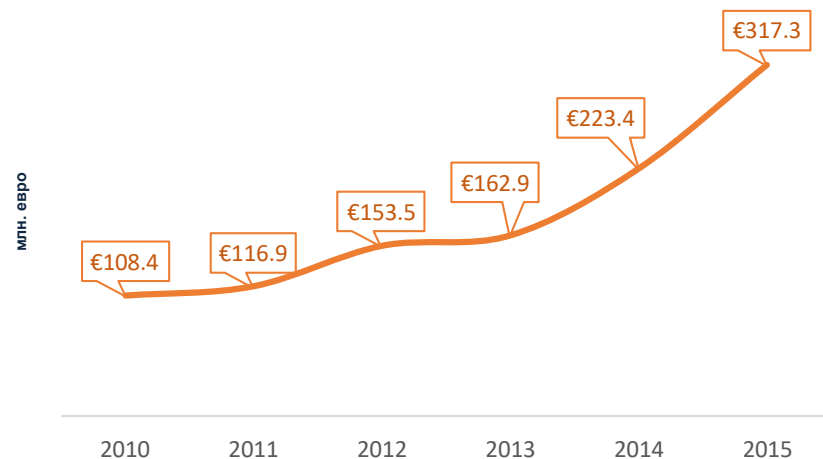
- Част от бюджета на Програмата е заделена за установяването на фонд за растеж, потенциално структуриран като „мецанин“ фонд или като фонд за ко-финансиране с целева група състояща се от установени компании, т.е. МСП и компании със средна капитализация.
- С оглед спецификите на местната бизнес среда, би могло да се допусне, че първоначалните инвестиции на фонда биха били предимно в средни предприятия, в контекста на МСП
- По данни от НСИ този сегмент обхваща приблизително 4.5 хиляди предприятия
- В допълнение, изглежда, че предприятията с този размер демонстрират стабилен, макар и скромнен кумулативен растеж на приходите (общ годишен темп на нарастване за периода от 2010 г. до 2014 г. в размер на 6.5%)

Разходи на бизнеса за НИРД, секторно разпределение България, 2015 г.

Източник: НСИ и анализ на ФМФИБ

Динамика на разходите на бизнеса за НИРД България, 2010 – 2015 г.

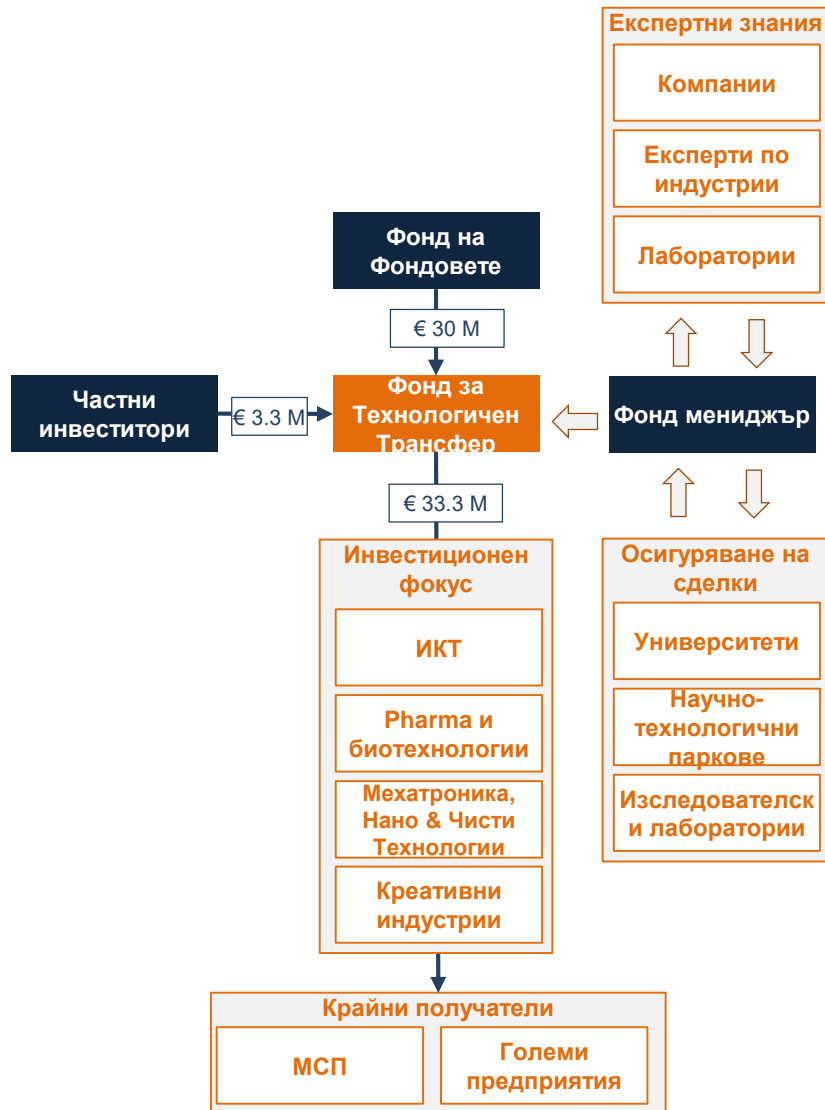
Източник: НСИ и анализ на ФМФИБ

Фокус върху иновациите и развойната дейност (НИРД)

- Значителен дял от бюджета на ОПИК е предназначен за финансиране на иновативни предприятия, вкл. „инвестиции в дялов капитал“
- Съгласно НСИ, българският бизнес е разходил приблизително 320 милиона евро за научна и развойна дейност през 2015 г., което е повишение с над 200 милиона евро спрямо 2010 г. и представлява средно 24% ръст в годишните разходи за НИРД за същия период
- Преобладаващата част от разходите се отнасят към предприятия, развиващи дейност в сектора на т.нар. „Професионални, научни и технически дейности“ (глава М от NACE)
- Значима роля имат и предприятията от сектор „Производство и обработка“ (глава С от NACE).

Ефект на ОПИК върху НИРД

- Общият бюджет на ОПИК за иновации възлиза на 295 милиона евро (в това число: 235 милиона евро за безвъзмездна помощ и 60 милиона евро за ФИ) за период от осем години
- В тази връзка се очаква, че дори и разходите за НИРД за същия период да са близки до средносрочните величини, посочени по-горе, ефектът на средствата, предоставени от Програмата в сектора ще възлиза на приблизително 20% от общите разходи, което предоставя редица възможности пред заинтересованите от процеса по иновации инвеститори

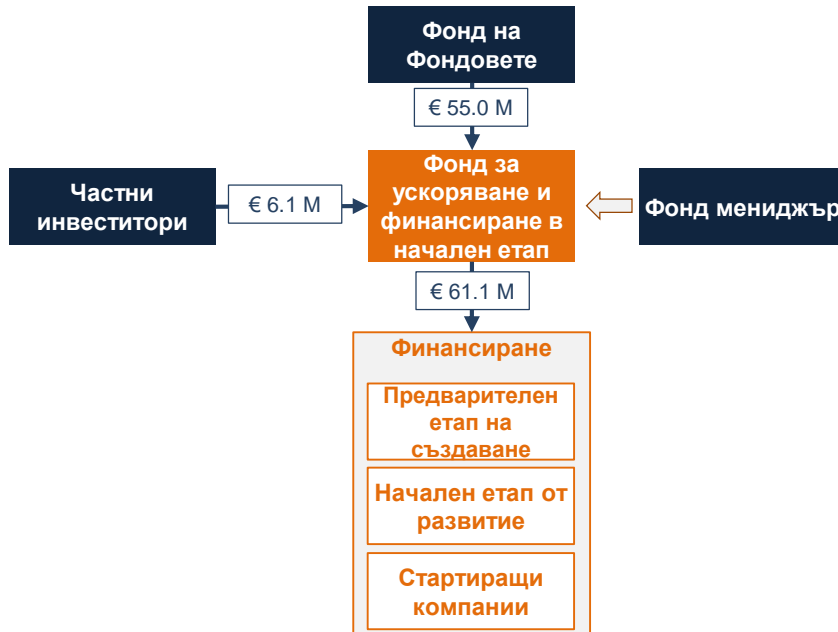

Обосновка на фонда

- Основни цели: преодоляване на разминаването между наука и бизнес; комерсиализация и интернационализация на НИРД; насърчаване на иновациите
- Фондът ще подпомага инвестиции съобразени с целите на националната стратегия интелигентна специализация, представени в графиката
- ФТТ би таргетираше проекти, базирани в България или такива, чиито ползите биха се насочили към страната
- Допустимите получатели обхващат нови предприятия, МСП и големи компании, вкл. техни подразделения и съвместни дружества, които не са "предприятия в затруднение"
- Фондът би осигурил дялово и квази-дялово финансиране в съответствие с целите, определени в политика на Програмата
- Ресурсът на ФнФ би могъл да бъде инвестиран в един или повече фонда

Избрани примерни условия

Потенциален размер на фонда: ~ 33.3 милиона евро
Ангажимент на ФнФ: 30 милиона евро, вкл. разходи
Максимално участие на ФнФ: 90% от размера на ФТТ
Срок на фонда: 10+1+1 години
Инвестиционен период: ~5 г. от първото затваряне
Участие на частни инвеститори: мин. 10% при инвестиране в МСП и мин. 30% при инвестиране в големи предприятия
Механизъм за споделяне на риска: подлежи на дискусия (pari-passu / асиметрично разпределение)

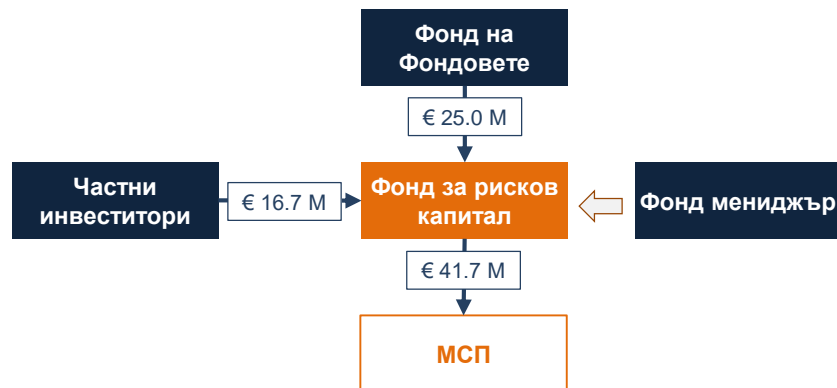

Обосновка на фонда

- Основни цели: повишаване на перспективите за оцеляване пред стартиращи фирми; подкрепа за устойчиви и основани на знанието бизнес модели
- Фондът не би имал секторна специализация
- Възможни са ограничения по отношение на изискванията за концентрация според наложената пазарна практика
- Фондът би таргетираше проекти базирани в България или такива, чиито ползите биха се насочили към страната
- Допустимите получатели обхващат МСП в етап на създаване, на набиране на капитал или фаза на стартиране, които не са "предприятия в затруднение" и не работят в сектора на земеделието (Глава А от NACE)
- Фондът ще осигури дялово и квази-дялово финансиране съобразено с целите на Програмата
- Средствата на ФнФ биха могли да бъдат инвестирани в един или повече фонда

Избрани примерни условия

Потенциален размер на фонда: ~ 61.1 милиона евро
Ангажимент на ФнФ: 55 милиона евро вкл. разходи
Максимално участие на ФнФ: 90% от фонда
Срок на фонда : 10+1+1 години
Инвестиционен период: ~5 г. от първото затваряне
Участие на частни инвеститори: мин.10%
Механизъм за споделяне на риска: подлежи на дискусия (pari-passu / асиметрично разпределение)

Обосновка на фонда

- Основни цели: повишаване на перспективите за оцеляване на МСП; подкрепа на предприемачеството
- Фондът не би имал секторна специализация
- Възможни са ограничения по отношение на изискванията за концентрация според наложената пазарна практика
- ФРК би се стремял към проекти, базирани в България или такива, чиито ползите биха се насочили към страната
- Допустимите получатели обхващат МСП, които не са "предприятия в затруднение" и не работят в сектора на земеделието (глава А на NACE)
- Фондът ще осигури дялово и квази-дялово финансиране в съответствие с целите, определени от Програмата
- Ангажиментът на ФнФ може да бъде предоставен на един или повече инвестиционни фонда

Избрани примерни условия

Потенциален размер на фонда: ~ 41.7 милиона евро

Ангажимент на ФнФ: 25 милиона евро вкл. разходи

Максимално участие на ФнФ: 60% от ФРК

Срок на фонда : 10+1+1 години

Инвестиционен период: ~5 г. от първото затваряне

Участие на частни инвеститори: мин. 40%

Механизъм за споделяне на риска: подлежи на дискусия (pari-passu / асиметрично разпределение)

Обосновка на фонда

- Основни цели : насърчаване на производителността и експортните възможности на МСП
- Фондът не би имал секторна специализация
- Възможни са ограничения по отношение на изискванията за концентрация според наложената пазарна практика
- Фондът ще се стреми към проекти, които са базирани в България или където ползите от инвестициите ще се натрупат за България
- Допустимите получатели обхващат МСП, които не са "предприятия в затруднение" и не работят в сектора на земеделието (NACE глава А)
- Фондът ще осигури дялово и квази-дялово финансиране в съответствие с целите на Програмата
- Ангажиментът на ФнФ може да бъде алокиран в един или повече фонда

Избрани примерни условия

Потенциален размер на фонда: ~ 66.7 милиона евро
Ангажимент на ФнФ: 40 милиона евро вкл. разходи
Максимално участие на ФнФ: 60%
Срок на фонда: 10+1+1 години
Инвестиционен период: ~5 год. от първото затваряне
Участие на частни инвеститори: мин. 40%
Механизъм за споделяне на риска: подлежи на дискусия (pari-passu / асиметрично разпределение)

Мнение. Препоръка. Съвет

Нищо в съдържанието на този документ, в неговата цялост или отделните му части, не следва да се възприема като мнение, препоръка, препоръка за инвестиция или съвет във връзка с осъществяването или не на каквато и да е трансакция, сделка или друго действие.

Съгласно приложимата законова рамка, изборът на финансови посредници за прилагането на финансовите инструменти в контекста на ОПИК е предмет на успешното провеждане на процедура за избор на изпълнител, предвидена в Закона за обществените поръчки и надлежно взето решение на компетентните органи на управление на ФМФИБ.

Промяна в нормативен акт

Информацията представена в настоящия документ се базира на разпоредбите предвидени в редица нормативни актове, национални и европейски към датата на неговото изготвяне. Евентуални промени в приложимата регулаторна рамка биха могли да направят документа, в неговата цялост или отчасти, неприложим или неактуален. ФМФИБ не приема отговорност към трети лица във връзка с последствията от такива промени, както и във връзка с възможната интерпретация на който и да е закон или друг нормативен акт, в която и да е юрисдикция. ФМФИБ не поема отговорност за каквито и да е разходи, загуби или пропуснати ползи от което и да е лице във връзка със съдържанието на този документ.

Допускания за бъдещи събития и екстраполации

Този документ съдържа определени прогнози по отношение на българската икономика и развитието на МСП сегмента в частност. Тези прогнози отразяват определени допускания и екстраполации във връзка с очакваните резултати, които биха могли да се осъществят или не и съответно биха могли да имат съществено отражение върху изложените заключения. ФМФИБ не приема отговорност във връзка с тези допускания, екстраполации, прогнози и заключения.

Разпространение на документа

Този документ е подготвен единствено за целите, дефинирани в него и не следва да се използва за никакви други цели. Цитирането и референциите към документа в неговата цялост или отделни негови части в документи с правно съдържание е възможно само след изрично писмо съгласие от страна на ФМФИБ. Този документ е предназначен за публикуване, но не следва да бъде възпроизвеждан или разпространяван без изричното, писмено съгласие на ФМФИБ.

Информация от трети страни

При подготовката на този документ, ние сме използвани информация и документи предоставени от Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020, както и на информация и данни, достъпни от публични източници. В допълнение, използвахме информация, предоставена от Обединение „Партньори за европейско финансиране“ в Предварителна оценка и стратегия за ефективно прилагане на финансовите инструменти по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.“ и не следва да бъдат използвани без изричното съгласие на УО на ОПИК или на членовете на Обединение „Партньори за европейско финансиране“. ФМФИБ не е проверявало надеждността на посочените информация и данни чрез проверка или анализ и, съответно, не приемаме отговорност във връзка с тази информация и данни.

**ФОНД НА
ФОНДОВЕТЕ**
ФОНД МЕНИДЖЪР НА
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ
В БЪЛГАРИЯ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ИНОВАЦИИ И
КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Права

„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД е българско еднолично акционерно дружество, собственост на Република България, представлявана от Министъра на финансите.

Логото на „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД и логото Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. са собственост на съответните организации.

Контакти:

Фонд мениджър на финансови инструменти в България

България, София office@fmfib.bg
пк 1606 www.fmfib.bg
бул. „Тотлебен“ 30/32 LinkedIn profile